

Nummer 4 | 17 juli 2018

Transparantieregister Zorg 2017

Nieuwsbrief bij de openbaarmaking van de financiële gegevens 2017 in het Transparantieregister Zorg.

Samenwerkingen in het belang van de patiënt

Een hoogleraar presenteert zijn ervaringen rond de behandeling van een zeldzame aandoening tijdens internationale wetenschappelijke bijeenkomsten van experts, twee medisch specialisten geven workshops aan buitenlandse artsen over een innovatieve behandeling, een verpleegkundige neemt deel aan een adviesraad over de behandeling van een chronische aandoening, een academisch ziekenhuis ontvangt een bijdrage voor het inzetten van beeldtechnieken als onderdeel van een klinische studie, een ziekenhuis wordt betaald voor het leveren van extra diensten bij het verstrekken van geneesmiddelen aan patiënten thuis, een samenwerkingsverband van artsen ontvangt een bijdrage voor het organiseren van wetenschappelijke nascholingsbijeenkomsten, een patiëntenorganisatie ontvangt een bijdrage voor een bewustwordingscampagne over een bepaalde ziekte. Dit zijn voorbeelden van samenwerkingen tussen zorgverleners, zorginstellingen en patiëntenorganisaties enerzijds met farmaceutische en medische technologie bedrijven anderzijds die de CGR heeft onderzocht en vandaag in het Transparantieregister Zorg openbaar zijn gemaakt.

Net als vorige jaar, heeft de CGR 10 relaties uit 2017 nader beoordeeld in de Rapportage Transparantieregister Zorg 2017. De 10 relaties zijn geselecteerd naar type, en binnen het type op basis van een gemiddeld hoog bedrag. Uit het onderzoek van de CGR is gebleken dat alle 10 relaties een zorgverbeterende doelstelling hebben. Dat bevestigt het beeld dat samenwerking tussen zorgverleners, -instellingen en patiëntenorganisaties enerzijds en leveranciers van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen anderzijds essentieel zijn voor de medische vooruitgang en voor een betere patiëntenzorg.

De Gedragscode Geneesmiddelenreclame stelt eisen aan de financiële relaties, om te waarborgen dat de zorgverlener handelt op basis van zijn vakinhoudelijke kennis en niet op basis van financiële belangen met leveranciers van geneesmiddelen en/of medische hulpmiddelen. Uit de beoordeling van de CGR blijkt dat de 10 onderzochte relaties overwegend voldoen aan de regels. In een enkel geval is vastgesteld dat de schriftelijke vastlegging van gevraagde dienstverlening voor verbetering vatbaar is. Op grond van artikel 6.3.2 van de Gedragscode dient de doelstelling van de dienstverlening helder te zijn omschreven, waaronder de omschrijving welke diensten (inhoud en aard) worden geleverd.

Een andere kanttekening betreft de aggregatie van verschillende diensten in één financiële relatie die aan het register is gerapporteerd. Dit is niet in strijd met de regels inzake openbaarmaking van de Gedragscode, maar kan er wel toe leiden dat de transparantie van de onderlinge samenwerking minder wordt en, gezien de omvang van het bedrag, vragen oproept. De CGR beveelt dan ook aan de onderlinge samenwerkingen afzonderlijk te rapporteren zodat de individuele samenwerkingen beter zichtbaar zijn.

Transparantieregister Zorg 2017

Het Transparantieregister Zorg maakt de financiële relaties openbaar waarbij zorgverleners en -instellingen worden betaald voor geleverde diensten, waarbij zorgverleners een bijdrage ontvangen voor deelname aan nascholing en waarbij zorginstellingen en patiëntenorganisaties worden gesponsord voor de uitvoering van zorgprojecten of het organiseren van zorginhoudelijke bijeenkomsten. De ondergrens om de financiële relatie te melden is (cumulatief per zorgverlener per bedrijf) € 500 per jaar. Vergoedingen voor het uitvoeren van medisch onderzoek vallen buiten het register. Wetenschappelijke studies worden gepubliceerd in het Nederlands Trial Register, waarbij tevens wordt aangegeven wanneer deze door leveranciers van geneesmiddelen of medische

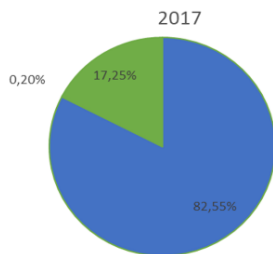
[>> lees verder](#)

vervolg Nieuwsbrief 17 juli 2018

hulpmiddelen wordt gesponsord. Overigens publiceren leveranciers van geneesmiddelen op basis van Europese zelfregulering jaarlijks per land hun onderzoeksuitgaven. De leveranciers die voor Nederland de onderzoek- en ontwikkelingscijfers publiceerden (n=35), besteedden gezamenlijk ruim € 100 miljoen.¹

De in het Transparantieregister Zorg gerapporteerde cijfers over het jaar 2017 laten een stijging zien van 26% ten opzichte van 2016 (van € 56,8 naar € 71,5 miljoen). Deze stijging is in belangrijke mate het gevolg dat alle leveranciers van medische hulpmiddelen sinds 2017 aan het Transparantieregister Zorg deelnemen. Er zijn ongeveer evenveel gecontracteerde relaties gemeld tussen zorgverleners, zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisatie enerzijds en leveranciers van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en diergeneesmiddelen anderzijds (een kleine 15.000). De stijging ligt met name bij de zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties. De stijging bij academische ziekenhuizen is 118% (van € 5 naar € 11 miljoen); een rechtstreeks gevolg van de deelname van leveranciers van medische hulpmiddelen.

De ruim 80 leveranciers van geneesmiddelen die financiële relaties hebben gemeld, vertegenwoordigen een kleine 83% van de totaal gemelde financiële relaties. De leveranciers van medische hulpmiddelen vertegenwoordigen 17%, de leveranciers van diergeneesmiddelen 0,2%.

Van de € 59 miljoen aan totale financiële relaties die door de leveranciers van geneesmiddelen is gemeld, ging € 7,2 miljoen naar individuele zorgverleners en € 51,8 naar zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties. Hieronder volgt een overzicht van de bedragen die door de leveranciers van geneesmiddelen in 2017 aan zorgverleners, zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties zijn betaald.

Categorie	Begunstigde	Totaal	%
Wetenschappelijk onderzoek	Geaggregeerd	€ 100.798.637	63
Dienstverlening honorarium	HCP	€ 3.711.179	6
	HCO	€ 6.211.288	
Dienstverlening onkosten	HCP	€ 755.667	1
	HCO	€ 58.121	
Sponsoring project	HCP	€ 108.490	16
	HCO	€ 25.165.916	
Sponsoring samenkomst en gastvrijheid	HCP	€ 2.700.246	14
	HCO	€ 20.322.894	
		€ 159.832.438	

De categorie dienstverlening (honoraria en onkosten) maakt voor de relaties met individuele zorgverleners 61% van de totale vergoedingen aan individuele zorgverleners uit. De overige vergoedingen betreffen bijdragen om aan nascholingen deel te nemen (37%, in het Transparantieregister Zorg aangeduid als "vergoeding gastvrijheid"). Ruim € 100.000 is uitgegeven aan bijdragen aan de drukkosten van proefschriften van promovendi (1,5%, in het Transparantieregister Zorg ingedeeld bij "sponsoring project" voor individuele zorgverleners). Het merendeel van de uitgaven is verricht aan zorginstellingen, samenwerkingsverbanden van zorgverleners en patiëntenorganisaties. Het betreft daarbinnen met name sponsoring van zorgprojecten (49%) en van samenkomsten (39%).

De betalingen aan individuele zorgverleners zijn ten opzichte van 2016 ongeveer gelijk gebleven. De trend dat financiële relaties worden aangegaan met zorginstellingen en samenwerkingsverbanden, zet zich ook in 2017 voort.

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met de CGR.

¹ Zie: <https://www.vereniginginnovatievegeneesmiddelen.nl/uitgaven-onderzoek-en-ontwikkeling-rd>. Van de bedrijven waarvan de uitgaven 2017 nog niet bekend zijn gemaakt, is het bedrag van 2016 genomen.